

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 341/2022-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátskou kanceláriou, Havlíčkova 16, Bratislava, IČO 47 244 895, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu a uzneseniu Okresného súdu Bratislava I č. k. 10 Tp 22/2022 z 28. marca 2022, proti postupu a uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Tpo 23/2022 z 25. apríla 2022 a proti postupu Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Bratislava pri jeho zaradení do kolúznej väzby v období od 25. apríla 2022 do 29. apríla 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 9. mája 2022 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv podľa čl. 8 ods. 1, 2 a 5 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práv podľa čl. 9 ods. 1 a 3 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“) postupom a uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 10 Tp 22/2022 z 28. marca 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“), postupom a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Tpo 23/2022 z 25. apríla 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a postupom Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Bratislava (ďalej len

„ústav na výkon väzby“) pri jeho zaradení do kolúznei väzby v období od 25. apríla 2022 do 29. apríla 2022 (ďalej aj „napadnutý postup ústavu na výkon väzby“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, Národnej centrály osobitných druhov kriminality, odboru finančného vyšetrovania ČVS: PPZ-192/NCK-OFV-BA-2022 z 25. marca 2022 bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku sťažovateľovi vznesené obvinenie za obzvlášť závažný zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. a) Trestného zákona v súbehu s pokračujúcim obzvlášť závažným zločinom legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1, 2 písm. a), c), ods. 5 písm. a) Trestného zákona.

2.1. Okresný súd napadnutým uznesením rozhodol, že podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku berie sťažovateľa do väzby, podľa § 80 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku záruku dôveryhodných osôb na nahradenie väzby sťažovateľa neprijal, podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku písomný sľub sťažovateľa neprijal a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahradil.

2.2. Proti uzneseniu okresného súdu podali sťažovateľ a prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava I (ďalej len „prokurátor“) sťažnosti, o ktorých krajský súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil v celom rozsahu, podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku rozhodol, že berie sťažovateľa do väzby, podľa § 80 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku záruku dôveryhodných osôb na nahradenie väzby sťažovateľa neprijal, podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku písomný sľub sťažovateľa neprijal, podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahradil, podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť prokurátora ako nedôvodnú zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Vo vzťahu k napadnutým postupom a uzneseniam okresného súdu a krajského súdu sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že 1. bola porušená zásada kontradiktórnosti trestného konania (keďže odôvodnenie sťažnosti prokurátora proti napadnutému uzneseniu okresného súdu bolo obhajcovi sťažovateľa doručené až 25. apríla 2022, t. j. v deň rozhodovania krajského súdu, v dôsledku čoho sťažovateľ nemal možnosť sa k odôvodneniu sťažnosti prokurátora vyjadriť); 2. nie je dané dôvodné podozrenie, že sťažovateľ spáchal skutok, ktorým by naplnil znaky skutkovej podstaty trestného činu, pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie (podľa názoru sťažovateľa ide o otázku, ktorú by v zmysle princípu *ultima ratio* malo najprv riešiť obchodné právo); 3. dôvod tzv. útekovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku nie je v jeho prípade daný (keďže krajský súd by predmetné pôžičky mal podľa názoru sťažovateľa považovať za platné, a nie prezumovať ich fiktívnosť, pričom aj keď sťažovateľovi hrozí vysoký trest, nie je vylúčené, že v priebehu vyšetrovania dôjde k zmene právnej kvalifikácie skutku, a zároveň skutočnosť, že sťažovateľ je cudzím štátnym príslušníkom, nemôže byť jediným dôvodom tzv. útekovej väzby); 4. záver konajúcich súdov o nemožnosti nahradenia väzby sťažovateľa nie je dostatočne

odôvodnený (keďže podmienenie nahradenia väzby existenciou výnimočných okolností sa podľa názoru sťažovateľa na jeho prípad nevzťahuje).

3.1. Vo vzťahu k napadnutému postupu ústavu na výkon väzby sťažovateľ v podstatnom namieťa, že v období od 25. apríla 2022 do 29. apríla 2022 bol ústavom na výkon väzby zaradený do tzv. kolúznej väzby nezákonne, keďže z napadnutých rozhodnutí konajúcich súdov vyplýva, že ani jedným z nich nebol vzatý do tzv. kolúznej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho označených základných práv podľa ústavy a listiny a práv podľa dohovoru a paktu napadnutým postupom a uznesením okresného súdu, napadnutým postupom a uznesením krajského súdu a napadnutým postupom ústavu na výkon väzby, napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prikázal krajskému súdu sťažovateľa bezodkladne prepustiť z väzby na slobodu a priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie (v sume 2 500 eur od krajského súdu a v sume 1 000 eur od okresného súdu a ústavu na výkon väzby) a náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie jeho označených základných práv podľa ústavy a listiny a práv podľa dohovoru a paktu napadnutým postupom a uzneseniami okresného súdu, krajského súdu a napadnutým postupom ústavu na výkon väzby. Podľa názoru sťažovateľa k porušeniu ním označených práv malo dôjsť tým, že okresný súd a následne aj krajský súd arbitrárne rozhodli o vzatí sťažovateľa do väzby, pričom nemal ani možnosť vyjadriť sa k odôvodneniu sťažnosti prokurátora proti napadnutému uzneseniu okresného súdu; ako aj tým, že sťažovateľ bol ústavom na výkon väzby nezákonne zaradený do tzv. kolúznej väzby.

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v časti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej

prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde], v časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde] a v časti z dôvodu jej neprípustnosti [§ 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde].

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom a uznesením okresného súdu:

9. Vo vzťahu k sťažovateľom napadnutému postupu a uzneseniu okresného súdu ústavný súd konštatuje, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

10. Vo vzťahu k označenému postupu a prvostupňovému väzobnému rozhodnutiu okresného súdu disponoval sťažovateľ opravným prostriedkom – sťažnosťou. O sťažnostiach bol oprávnený a povinný rozhodnúť krajský súd ako súd nadriadený.

10.1. Sťažovateľ podal proti napadnutému postupu a uzneseniu okresného súdu sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým uznesením. Sťažovateľ teda využil možnosť podania riadneho opravného prostriedku proti napadnutému postupu a uzneseniu okresného súdu, o ktorom bolo aj rozhodnuté.

11. Existencia opravného konania pred krajským súdom nepripúšťa možnosť, aby ústavný súd rozhodoval o napadnutom prvostupňovom väzobnom rozhodnutí, keďže sťažnosť v danom prípade predstavovala účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému postupu a uzneseniu okresného súdu, ktorý aj využil. Podľa ustáleného právneho názoru ústavného súdu po zistení nedostatku právomoci v konaní pred ústavným súdom už nie je potrebné skúmať, či sú alebo nie sú splnené ďalšie procesné podmienky. Tomuto postupu totiž bráni zistený nedostatok neodstrániteľnej procesnej prekážky spočívajúci v nedostatku právomoci ústavného súdu.

12. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie označených práv napadnutým postupom a uznesením okresného súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom a uznesením krajského súdu:

13. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti hovoriť, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej

moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

14. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, v ktorých sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by príslušný súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou. Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Inými slovami, v zmysle judikatúry ústavného súdu bez rozhodnutia všeobecného súdu nemožno považovať väzbu za zákonnú. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich za väzbu a proti nej, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy.

15. V každom jednotlivom prípade tvrdeného porušenia základného práva na osobnú slobodu je ústavný súd povinný pri svojom rozhodovaní prihliadať na konkrétne okolnosti preskúmvanej veci [II. ÚS 353/06, II. ÚS 142/07, II. ÚS 80/08, I. ÚS 59/2016, taktiež aj rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veciach Letellier proti Francúzsku z 26. 10. 1991, *Annuaire*, č. 207; Navarra proti Francúzsku z 23. 11. 1993, *Annuaire*, č. 273-B a ďalšie].

16. Právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval príslušný súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Teda úlohou ústavného súdu je sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd (III. ÚS 271/07, II. ÚS 464/2011). Do obsahu právomoci ústavného súdu však nepatrí preskúmať postup, ako aj správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných

súdov, ktorý ich viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup skúma súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne uspôsobený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02). Teda ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nekoná ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02, IV. ÚS 237/2021).

17. Pri posúdení napadnutého uznesenia krajského súdu úlohou ústavného súdu nebolo preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie, resp. odpovedať na otázku, či mal/nemal byť sťažovateľ vzatý do väzby. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa krajský súd s námietkami sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či je tak odôvodnenie jeho rozhodnutia ústavnoprávne akceptovateľné.

18. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu, ktorým krajský súd zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a sám rozhodol o vzatí sťažovateľa do tzv. útekovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, väzbu sťažovateľa nenahradil a sťažnosť prokurátora zamietol.

19. Krajský súd v napadnutom uznesení vo vzťahu k otázke existencie dôvodného podozrenia, že sťažovateľ spáchal skutok, ktorým naplnil znaky skutkovej podstaty príslušného trestného činu, v podstatnom uviedol, že u sťažovateľa sú dané materiálne podmienky vzatia do väzby, pretože doteraz zistené skutočnosti a zabezpečené dôkazy nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý je sťažovateľ trestne stíhaný, má znaky majetkového trestného činu, pričom existuje aj dôvodné podozrenie, že tento skutok spáchal sťažovateľ. Krajský súd konštatoval, že zo spisového materiálu vyplýva (najmä z listinných dôkazov, ako sú výpisy z bankových účtov, výpisy z obchodného registra, z listinných podkladov predložených bankami, ktoré sa týkajú dispozičných oprávnení k účtom, či ich zmien) a medzi stranami nebolo sporné, že sťažovateľ 14. marca 2022 vykonal prostredníctvom elektronického bankovníctva z bankového účtu spoločnosti [REDAKOVANÉ] vedeného v [REDAKOVANÉ] prevod sumy 400 000 eur na bankový účet, ktorého majiteľom je spoločnosť [REDAKOVANÉ], s poznámkou v popise platby „vrátenie pôžičky“. Tieto skutkové okolnosti vyplývajú nielen z dôkazov, ale nerozporuje ich ani sám sťažovateľ, ktorý vypovedal, že popísaný prevod finančných prostriedkov zrealizoval on s tým, že išlo o vrátenie pôžičiek, čo dokladoval predložením zmlúv o pôžičke. Na túto zmluvu o pôžičke následne (dátumovo) nadväzovali ďalšie zmluvy o pôžičke. K týmto skutočnostiam krajský súd uviedol, že obchodné spoločnosti ako právnické osoby majú vlastnú majetkovú samostatnosť, ktorá je oddelená od majetku napríklad spoločníkov v spoločnosti s ručením obmedzeným, resp. akcionárov v akciovej spoločnosti. Z uvedeného vyplýva, že majetok spoločnosti s ručením obmedzeným je pre spoločníka majetkom cudzím, a to aj vtedy, ak by bol v spoločnosti jediným spoločníkom. Spoločník je majiteľom obchodného podielu v spoločnosti s ručením obmedzeným, avšak nie je vlastníkom majetku samotnej spoločnosti s ručením obmedzeným. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ sťažovateľ

previedol z bankového účtu patriaceho spoločnosti [REDAKOVANÉ] finančné prostriedky na iný účet, nakladal s majetkom tejto spoločnosti, ktorý je vo vzťahu k nemu majetkom cudzím. Ak by boli naplnené aj všetky ostatné znaky základnej skutkovej podstaty, mohol by sa dopustiť trestných činov, ktorých objektom je ochrana cudzích (vo vzťahu k sťažovateľovi) vecí či cudzieho majetku, ako sú najmä trestné činy krádeže, sprenevery či porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku. V posudzovanej trestnej veci vychádza vznesené obvinenie z toho, že sťažovateľ si prisvojil cudziu vec tak, že sa jej zmocnil, t. j. že bez akéhokoľvek právneho dôvodu a bez oprávnenia mal previesť finančné prostriedky vlastnícky patriace spoločnosti [REDAKOVANÉ] na spoločnosť [REDAKOVANÉ], v ktorej pôsobil ako konateľ, a následne mohol týmito finančnými prostriedkami voľne disponovať. Naproti tomu sťažovateľ namieta, že síce previedol tieto finančné prostriedky na účet inej spoločnosti, avšak išlo iba o plnenie záväzkového vzťahu, keď fakticky mal uhradiť dlh, ktorý mala mať spoločnosť [REDAKOVANÉ] voči spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Podľa názoru krajského súdu v prípade, ak by to skutočne bolo tak, ako uvádza sťažovateľ, potom by nemohlo ísť o trestnoprávnu problematiku, keďže dlžníkovi spoločnosti [REDAKOVANÉ] by takýmto konaním nemohla vzniknúť žiadna škoda (uhradením skutočného dlhu reálnemu, nie fiktívnemu veriteľovi sa totiž majetok dlžníka nezmenšuje) a bolo by bez významu, či sťažovateľ bol v čase prevodu konateľom poškodenej spoločnosti alebo nebol. V danej trestnej veci však existuje dôvodné podozrenie, že zmluvy o pôžičke, ktoré boli založené do spisu a ktoré majú deklarovať záväzkovo- právny vzťah poškodenej spoločnosti ako dlžníka, boli iba fiktívne, teda predstierané a mali iba dodatočne ospravedlňovať konanie sťažovateľa, ktorý previedol sumu 400 000 eur na inú osobu. Sťažovateľovi sa teda kladie za vinu, že konal svojvoľne, t. j. že mal využiť (zneužiť) to, že mu nebol zrušený prístup do elektronického bankovníctva. Podľa názoru krajského súdu je v počiatočných štádiách vedenia trestného stíhania dostatočne odôvodnené podozrenie, že zmluvy o pôžičke mohli byť skutočne iba predstierané (fiktívne), deklarujúce neexistujúci záväzkovo-právny vzťah. Tieto skutočnosti možno nateraz vyvodiť z toho, že zmluva o pôžičke medzi poškodenou spoločnosťou a spoločnosťou [REDAKOVANÉ] mala byť uzatvorená 5. februára 2021, pričom podľa výpovede svedkyne [REDAKOVANÉ], účtovníčky poškodenej spoločnosti, ako aj spoločnosti [REDAKOVANÉ], nemala o tejto zmluve vedomosť až do 16. marca 2022 (teda viac ako rok), keď ju sťažovateľ informoval, že prinesie doklady na zúčtovanie do účtovníctva. Toho istého dňa mal priniesť zmluvy do miesta jej trvalého bydliska, avšak priniesol iba kópie. Tieto zmluvy do účtovníctva nezaevidovala, keďže už v tom čase bola informovaná, že malo dôjsť k prevodu sumy 400 000 eur na iný subjekt. Nezaevidovala zmluvy aj preto, lebo protistrana nemala tiež zmluvu, ktorá sa jej týkala. Zmluvy o pôžičke sa pritom objavili len dva dni po prevode sumy 400 000 eur zo strany sťažovateľa a napriek tomu, že podľa dátumu mali byť viac ako rok staré, sa ich až dva dni po prevode sumy 400 000 eur sťažovateľ snažil promptne zaevidovať do účtovníctva. Nie je jasné, prečo sa sťažovateľ v tomto smere tak veľmi snažil až po prevode sumy 400 000 eur, a nie predtým počas roka od ich podpisu a prečo boli tieto zmluvy viac ako rok pred účtovníčkou tajené. Podľa názoru krajského súdu tieto skutočnosti vytvárajú logické podozrenie, že zmluvy o pôžičke mohli byť fiktívne, keďže v opačnom prípade by nebol dôvod, aby sa sťažovateľ domáhal ich zaevidovania do účtovníctva po viac ako roku od ich podpisu. Vzhľadom na uvedené krajský súd dospel k predbežnému záveru o existencii podozrenia, že sa sťažovateľ mohol dopustiť obzvlášť závažného zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. a) Trestného zákona. Podľa názoru krajského súdu v danom štádiu trestného stíhania, keď existuje dôvodné podozrenie o fiktívnosti uzatvorených zmlúv o pôžičke,

aplikácia princípu *ultima ratio* neprichádza zatiaľ do úvahy, pretože ak by sa toto podozrenie potvrdilo, išlo by o zjavné svojvoľné konanie sťažovateľa, ktoré by nemalo nič spoločné so záväzkovými vzťahmi, keďže by záväzkové právne vzťahy iba fingovalo (predstieralo), a to s cieľom (úmyslom) dodatočne vytvoriť ospravedlnenie na prevod finančných prostriedkov. Krajský súd zároveň poukázal na skutočnosť, že z výpisu obchodného registra spoločnosti [REDAKOVANÉ] možno vyvodit', že sťažovateľ bol spoločníkom a konateľom v tejto obchodnej spoločnosti do 1. februára 2022. V čase vykonania prevodu finančných prostriedkov teda už podľa zápisu v obchodnom registri nebol oprávnený na konanie v mene poškodenej spoločnosti, a teda ani na vykonávanie majetkových dispozícií v mene poškodenej spoločnosti. Táto skutočnosť preto nasvedčuje tomu, že by malo ísť v danej trestnej veci o podozrenie zo spáchania trestného činu krádeže. Na druhej strane krajský súd vzniesol výhrady týkajúce sa právnej kvalifikácie obzvlášť závažného zločinu legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1, 2 písm. a), c), ods. 5 písm. a) Trestného zákona, kde považoval za nevyhnutné, aby v ďalšom priebehu trestného stíhania orgány činné v trestnom konaní vymedzili skutok tak, aby bolo zrejmé, čo konkrétne považujú za legalizáciu výnosu z trestnej činnosti. Vychádzajúc z uvedeného, krajský súd uzavrel, že dôvodnosť vzneseného obvinenia nateraz vyvodil iba a len vo vzťahu k obzvlášť závažnému zločinu krádeže (a nie aj k obzvlášť závažnému zločinu legalizácie výnosu z trestnej činnosti), čo však postačuje na to, aby sa mohol zaoberať aj väzobnými dôvodmi.

19.1. Pokiaľ ide o opodstatnenosť dôvodu tzv. útekovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, krajský súd sa stotožnil so sťažovateľom, že skutočnosť, že sťažovateľ je cudzí štátny príslušník, ktorému v prípade uznania viny za stíhaný obzvlášť závažný zločin krádeže hrozí vysoký trest, sám osobe na ustálenie tohto dôvodu väzby nestačí. Iná situácia však nastáva, pokiaľ z predloženého spisu vyplýva ďalšia konkrétna skutočnosť týkajúca sa buď osoby sťažovateľa, alebo okolností prípadu, ktoré už hrozbu z možného útoku sťažovateľa odôvodňovať môžu (a to prípadne už aj v spojení s hrozbou vysokého trestu, prípadne aj s tým, že sťažovateľ ako cudzí štátny príslušník už realizoval kroky, ktoré by mohli byť pokladané za kroky smerujúce k úteku zo Slovenskej republiky). Krajský súd konkrétne poukázal na okolnosti prípadu, z ktorých vyplýva, že sťažovateľ konal pomerne promptne, keď fakticky v priebehu jedného dňa vykonal niekoľko na seba nadväzujúcich majetkových dispozícií s finančnými prostriedkami poškodenej spoločnosti, pričom časť finančných prostriedkov premiestnil aj na zahraničné bankové účty, teda mimo Slovenskej republiky. V tomto smere časť finančných prostriedkov skončila v Litve (50 000 eur), pričom tieto finančné prostriedky boli následne rozposlané aj na ďalšie bankové účty, a to na účet vedený v Spolkovej republike Nemecko a časť finančných prostriedkov bola zaslaná na účet manželky sťažovateľa a na interný účet sťažovateľa. Tieto prevody, ktoré sa odohrali prakticky okamžite, vyvolávajú podľa názoru krajského súdu dôvodné podozrenie, že sťažovateľ presúval časť získaných finančných prostriedkov na zahraničné bankové účty z toho dôvodu, aby mal k dispozícii finančné prostriedky v prípade odchodu (úteku) z územia Slovenskej republiky, teda reálne počítal aj s takouto možnosťou a aj preto rozložil získané finančné prostriedky nielen medzi viaceré bankové účty, ale aj medzi viaceré štáty či osoby. Krajský súd pritom nepovažoval za presvedčivú argumentáciu sťažovateľa, že tento prevod bol urobený z dôvodu zvyšujúcich sa bankových poplatkov bánk na území Slovenskej republiky, keďže sťažovateľ tento prevod zrealizoval ihneď po prvom prevode finančných prostriedkov z poškodenej spoločnosti, pričom len časť finančných prostriedkov previedol na účty do zahraničia. Pokiaľ mu išlo o bankové poplatky,

potom nie je jasné, prečo takto promptne nekonal voči všetkým prevedeným finančným prostriedkom. Toto jeho konanie skutočne vzbudzuje podozrenie, že si vytváral „zadné dvierka“ v cudzine zaslaním časti finančných prostriedkov na zahraničný účet pre prípad, ak by bol jeho prevod finančných prostriedkov vyhodnotený ako protiprávny (teda ak by neboli akceptované predložené zmluvy o pôžičke). Krajský súd poukázal, že na tieto skutočnosti je nutné nahliadať aj v spojitosti s tým, že sťažovateľ je štátnym občanom Ruskej federácie, ktorý sám pri výsluchu uviedol, že na Slovensku bol do roku 2009, potom sa vrátil do Ruska, kde vyštudoval, a v rokoch 2012 a 2013 bol na Slovensku. V roku 2014 bol v Moskve a v roku 2017 sa vrátil na Slovensko natrvalo. Z uvedeného pre krajský súd vyplynulo, že sťažovateľ žil striedavo na území Slovenskej republiky a Ruskej federácie a je zrejmé, že na území Ruskej federácie má určité zázemie, má tam rodičov a nebolo by pre neho problémom, aby sa do Ruskej federácie vrátil, ako to už viackrát aj podľa svojej výpovede v minulosti urobil. Naviac, na území Slovenskej republiky nemá žiadne také pevné väzby, ktoré by mu objektívne bránili v opustení Slovenskej republiky. Sťažovateľ nemá deti, jeho manželka je štátna občianka Ukrajiny, jej rodina žije na Ukrajine, pričom sťažovateľ má na území Slovenskej republiky v podstatne len pracovné záväzky, avšak časť finančných prostriedkov, ktoré sa nachádzajú na bankových účtoch v Slovenskej republike, má zaistených v zmysle Trestného poriadku a nič mu fakticky nebráni, aby niektoré svoje ďalšie podnikateľské aktivity mohol spravovať aj z cudziny. Všetky tieto konkrétne okolnosti (hlavne prevody finančných prostriedkov do cudziny v spojení s konkrétnymi skutočnosťami týkajúcimi sa osoby sťažovateľa a v spojení aj s pomerne vysokou trestnou sadzbou, ktorá je uvedená pri trestnom čine, ktorý sa mu kladie za vinu) podľa názoru krajského súdu opodstatňujú u sťažovateľa tzv. útekovú väzbu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.

19.2. Pokiaľ ide o možnosť nahradenia väzby sťažovateľa, krajský súd v podstatnom uviedol, že sťažovateľovi sa kladie za vinu spáchanie obzvlášť závažného zločinu, čo umožňuje nahradiť väzbu len v prípadoch, ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Tost 32/2012 z 2. októbra 2012 publikované pod R 45/2013). Krajský súd v tejto súvislosti konštatoval, že v danej veci neboli zatiaľ zistené žiadne výnimočné okolnosti prípadu, resp. neboli žiadnym spôsobom preukázané. Za výnimočné okolnosti prípadu v zmysle § 80 ods. 2 Trestného poriadku a § 81 ods. 1 Trestného poriadku sa považujú mimoriadne okolnosti prípadu, za ktoré nie je možné považovať len bežne sa vyskytujúce okolnosti. Výnimočné okolnosti prípadu sú preto najmä také okolnosti, ktoré sa svojím významom či obsahom približujú okolnostiam uvedeným v § 39 Trestného zákona (t. j. okolnostiam odôvodňujúcim mimoriadne zníženie trestu, pozn.). Vzhľadom na uvedené podľa názoru krajského súdu nebolo možné zatiaľ akceptovať návrhy sťažovateľa na nahradenie väzby. Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľa, že okresný súd mal zvažovať uloženie primeraných obmedzení či povinností sťažovateľovi (napríklad odobratie cestovného pasu), krajský súd zdôraznil, že takéto obmedzenia či povinnosti možno ukladať iba v rámci nahradenia väzby, a nie mimo neho, pričom využitie inštitútov nahradenia väzby u sťažovateľa zatiaľ neprichádza do úvahy. Krajský súd zároveň uviedol, že tento záver však nie je konečný a môže sa meniť vývojom dokazovania, resp. zistením (preukázaním) výnimočných okolností umožňujúcich zvažovať nahradenie väzby u sťažovateľa.

20. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že pri rozhodovaní o väzbe musia byť súčasne splnené formálne predpoklady väzby, t. j. musí existovať uznesenie o začatí trestného stíhania a uznesenie

o vznesení obvinenia, a materiálne predpoklady väzby, t. j. musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a že sa obvinený trestného činu dopustil. Zároveň musí existovať (trvať) niektorý z väzobných dôvodov uvedených v § 71 Trestného poriadku (III. ÚS 417/2011).

21. Ústavný súd po ústavnom prieskume napadnutého uznesenia krajského súdu konštatuje, že úvahy sťažovateľa o porušení jeho základných práv v dôsledku údajnej neodôvodnenosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu v súvislosti s hodnotením dôkaznej situácie týmto súdom vníma ako tendenčné. Ústavný súd v tejto súvislosti predovšetkým zdôrazňuje, že vo vzťahu k odôvodnenosti podozrenia pri vznesení obvinenia vo svojej judikatúre opakovane uviedol, že pri rozhodovaní o väzbe postačuje dostatočne preukázať podozrenie, že obvinený spáchal skutok, ktorým naplnil znaky skutkovej podstaty príslušného trestného činu. Dôvodné podozrenie teda predpokladá existenciu faktov alebo informácií, ktoré by objektívnemu pozorovateľovi umožnili úsudok o tom, že konkrétna osoba mohla spáchať trestný čin, pričom jeho dôvodnosť závisí vždy od všetkých okolností každého konkrétneho prípadu (Fox, Cambell a Hartley c. Veľká Británia z 30. 8. 1990). V tejto súvislosti je, naopak, potrebné zdôrazniť, že až po vznesení obvinenia sa v rozhodujúcej miere otvára priestor na dokazovanie v prípravnom konaní, v dôsledku čoho sa dôvodnosť vzneseného obvinenia postupne „odkrýva“ (t. j. buď potvrdzuje, alebo vyvracia) práve dokazovaním tak, ako to vyplýva aj z komentovaného znenia dohovoru: *„Skutečnosti, ktoré vyvolaly podozrenie, nemusejí byť téhož stupne jako ty, které jsou nutné k odůvodnění odsouzení nebo byť jen ke vznesení obvinění [viz Murray proti Spojenému království, rozsudek velkého senátu, 28. 10. 1994, č. 14310/88, § 55, srov. též Khodorkovskiy proti Rusku, rozsudek, 31. 5. 2011, č. 5829/04, § 189]... skutečnosti, na nichž se podozření zakládá, však nemohou být stejné úrovně jako skutečnosti potřebné k odůvodnění odsouzení, nebo i k podání obžaloby, což je předmětem až další fáze trestního řízení [Krejčíř proti České republice, rozsudek, 26. 3. 2009, č. 39298/04 a č. 8723/05, § 75]“* (KMEC, J., KOSAŘ, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. Praha : C. H. Beck, 2012, s. 514.). Samotné dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku počítajú s existenciou takéhoto dokazovania počas prípravného konania (m. m. IV. ÚS 383/04, IV. ÚS 217/2013).

21.1. Nadväzujúc na už uvedené, ústavný súd poukazuje na to, že pri skúmaní postupov všeobecných súdov rozhodujúcich o zákonnosti väzby nie je jeho úlohou, aby posudzoval smer vedenia vyšetrovania alebo sa zaoberal vhodnosťou a opodstatnenosťou získavaných dôkazov, ktoré podľa názoru orgánov činných v trestnom konaní a následne aj všeobecných súdov sú významným prostriedkom na odôvodnenie ďalšieho trvania väzby sťažovateľa. Úloha ústavného súdu spočíva v zistení, či skutkové a právne závery všeobecných súdov obstoja z hľadiska dodržania záruk podľa čl. 17 ústavy a čl. 5 dohovoru.

21.2. Ústavný súd poukazuje aj na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane judikuje, že pri rozhodovaní o väzbe obvineného sa nerozhoduje o jeho vine, resp. nevine, ale sa posudzuje len to, či sú v danom štádiu trestného konania vo vzťahu k osobe obvineného zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujúce podozrenie zo spáchania skutku vyšetrovaného trestného činu, keď hĺbkové hodnotenie dôkazov je vyhradené rozhodovaniu vo veci samej a nasleduje zásadne po ukončení dokazovania (pozri napr. II. ÚS 259/2019, II. ÚS 112/2020).

22. K dôvodu tzv. útekovej väzby sťažovateľa ústavný súd po prieskume napadnutého uznesenia krajského súdu konštatuje, že z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu vo vzťahu k dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci krajským súdom s dôsledkom porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ústavy. Krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Trestného poriadku podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov podporených vykonaným dokazovaním, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné.

23. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že krajský súd nedostatočne odôvodnil záver o nemožnosti nahradenia jeho väzby (keďže podmienenie nahradenia väzby existenciou výnimočných okolností sa podľa názoru sťažovateľa na jeho prípad nevzťahuje), ústavný súd konštatuje, že skutočnosti, ktoré krajský súd prezentoval ako dôvody vylučujúce možnosť nahradenia väzby sťažovateľa miernejším opatrením, sa nejavia ústavnému súdu ako vágne a nepresvedčivé, práve naopak, hodnotí ich ako dostatočne konkrétne a zároveň výpovedné.

23.1. Nemožno sa pritom stotožniť s tvrdením sťažovateľa, že v jeho prípade nahradenie väzby nie je podmienené existenciou výnimočných okolností. Z relevantnej právnej úpravy (§ 80 ods. 2, § 81 ods. 1 Trestného poriadku) totiž jednoznačne vyplýva, že v niektorých prípadoch prichádza nahradenie väzby do úvahy len za predpokladu, že to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu, pričom ide o nasledujúce prípady: a) ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin (§ 11 ods. 3 Trestného zákona); b) ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 3 písm. a) až c) alebo e) Trestného poriadku (opakované vzatie do väzby); c) ak obvinený bol vzatý do väzby podľa odseku 3 alebo podľa § 81 ods. 4 Trestného poriadku; d) trestné činy terorizmu (bližšie pozri PRIKRYL, O. § 80 Nahradenie väzby zárukou, sľubom alebo dohľadom. In: ČENTÉŠ, J., KURILOVSKÁ, L., ŠIMOVČEK, I., BURDA, E. a kol. *Trestný poriadok I.* 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2021, ISBN 978-80-89603-88-6. Dostupné na: www.beck-online.sk). Z ústavnej sťažnosti a jej príloh je pritom zrejmé, že sťažovateľ je stíhaný za obzvlášť závažný zločin, a teda nahradenie jeho väzby prichádza do úvahy len za predpokladu, že to odôvodňujú výnimočné okolnosti. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že sťažovateľ proti uzneseniu, ktorým mu bolo vznesené obvinenie, podal sťažnosť – toto uznesenie je totiž vykonateľné, aj keď nenadobudlo právoplatnosť, keďže Trestný poriadok proti nemu síce pripúšťa sťažnosť, ale nepriznáva jej odkladný účinok (§ 184 ods. 2 Trestného poriadku).

24. Právne závery odôvodnenia napadnutého väzobného rozhodnutia krajského súdu korešpondujú so skutkovými zisteniami a tieto zistenia nie sú výsledkom svojvôle. Krajským súdom prezentovaná interpretácia jednotlivých ustanovení aplikovaných právnych noriem (príslušných ustanovení Trestného poriadku o väzobnom rozhodovaní) nijako nepopiera ich účel a zmysel, a teda má z hľadiska ich ústavnej konformnosti akceptovateľnú podobu. Krajský súd sa posúdením väzobnej veci sťažovateľa zaoberal dostatočne, náležite a primerane, pričom poskytol náležitú odpoveď na všetky kľúčové námietky sťažovateľa.

25. Sťažovateľ napokon namietal porušenie zásady kontradiktórnosti trestného konania, a to z dôvodu, že odôvodnenie sťažnosti prokurátora proti napadnutému uzneseniu okresného súdu bolo obhajcovi sťažovateľa doručené až 25. apríla 2022, t. j. v deň rozhodovania krajského súdu, v dôsledku čoho sťažovateľ nemal možnosť sa k odôvodneniu sťažnosti prokurátora vyjadriť.

25.1. Ústavný súd v tejto súvislosti na úvod konštatuje, že zásadu kontradiktórnosti konania nemožno chápať formalisticky, ale je potrebné dôsledne vyhodnotiť individuálne okolnosti situácie, na základe hodnotenia ktorých možno následne dospieť k záveru, či v konkrétnom prípade bola možnosť účastníka konania zaujať stanovisko k vyjadreniu protistrany naozaj reálne zmarená, a tým jeho pozícia účastníka konania objektívne oslabená. Pre rozhodnutie ústavného súdu, či v dôsledku nedoručenia predmetného odôvodnenia sťažnosti prokurátora sťažovateľovi došlo alebo nedošlo k neprípustnému zásahu do základného práva sťažovateľa na osobnú slobodu a bezpečnosť, sú preto relevantnými konkrétne okolnosti preskúmvanej veci, na ktoré je v zmysle svojej judikatúry ústavný súd v každom jednotlivom prípade povinný pri svojom rozhodovaní prihliadať (obdobne pozri II. ÚS 353/06, II. ÚS 142/07, II. ÚS 80/08, I. ÚS 59/2016, III. ÚS 217/2016 a pod.). Aj EŠLP vo svojej judikatúre pritom zdôrazňuje potrebu zohľadňovať konkrétne okolnosti posudzovanej veci, keď tvrdí, že právo na kontradiktórne konanie nie je absolútne a rozsah tohto práva sa môže meniť v závislosti od špecifických okolností prípadu (Asnar proti Francúzsku č. 12316/04 z 18. 10. 2007, Vokoun proti Českej republike č. 20728/05 z 3. 7. 2008, Čičmanec proti Slovenskej republike č. 65302/11 z 28. 6. 2016, Krčmář a ďalší proti Českej republike č. 35376/97 z 3. 3. 2000), a v niektorých prípadoch zohľadňuje aj kritérium vzniku podstatnej ujmy sťažovateľovi v súvislosti s nekomunikovaným stanoviskom.

25.2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že prokurátor podal sťažnosť proti napadnutému uzneseniu okresného súdu z dôvodu, že okresný súd sťažovateľa nevzal aj do tzv. kolúznej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje, že krajský súd v napadnutom uznesení o. i. uviedol, že sťažovateľ súhlasí iba s tou časťou napadnutého uznesenia okresného súdu, v ktorej je záver okresného súdu o nenaplnení dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

25.3. Napriek tomu, že odôvodnenie sťažnosti prokurátora proti napadnutému uzneseniu okresného súdu bolo obhajcovi sťažovateľa doručené až 25. apríla 2022, t. j. v deň rozhodovania krajského súdu, v dôsledku čoho sťažovateľ nemal možnosť sa k odôvodneniu sťažnosti prokurátora vyjadriť, krajskému súdu bol v čase jeho rozhodovania známy názor sťažovateľa na dôvod, pre ktorý prokurátor predmetnú sťažnosť podal.

25.4. V tejto súvislosti je zároveň vhodné zdôrazniť, že sťažovateľom je namietané druhostupňové väzobné rozhodnutie. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na § 192 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý upravuje rozsah preskúmvacej činnosti nadriadeného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti, ktorý vzhľadom na absenciu osobitnej úpravy v súvislosti so sťažnosťou proti rozhodnutiu o väzbe (§ 83 Trestného poriadku) treba aplikovať aj vo vzťahu k preskúmvaniu tzv. väzobných rozhodnutí prvostupňového (v tomto prípade špecializovaného) súdu. Podľa tohto zákonného ustanovenia pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce týmto výrokmi napadnutého uznesenia. Účinná zákonná úprava, ktorá bola základom konania a rozhodovania krajského súdu ako sťažnostného súdu (vychádzajúc aj z čl. 2 ods. 2 ústavy), teda zakotvuje tzv. obmedzený

revízny princíp. Ten spočíva v tom, že krajský súd pri rozhodovaní o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe preskúmava správnosť výrokov napadnutého uznesenia zo všetkých hľadísk a správnosť postupu konania, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo, a to rovnako z hľadiska všetkých chýb, ktoré mohli spôsobiť nesprávnosť napadnutých výrokov uznesenia (t. j. bez ohľadu na ich prípadnú konkretizáciu vo vyjadrení sťažovateľa k dôvodom predmetnej sťažnosti prokurátora). Preskúmovacia činnosť krajského súdu ako sťažnostného súdu je teda limitovaná rozsahom predmetu konania pred prvostupňovým – okresným súdom a zákonná úprava nepredpokladá, že by krajský súd ako súd sťažnostný mal rozhodovať o určitej skutočnosti, ktorá nebola predmetom konania pred okresným súdom. Uvedené by bolo okrem iného v rozpore s dvojinštančnosťou konania a rozhodovania o väzbe, ktorá vyplýva z viacerých ustanovení Trestného poriadku (§ 83 a § 76). Ustanovenie § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku síce zakotvuje právomoc krajského súdu v prípade, že nezamietne sťažnosť z dôvodov uvedených v § 193 ods. 1 Trestného poriadku, zrušiť napadnuté uznesenie a rozhodnúť o veci (ako to bolo aj v prípade sťažovateľa, pozn.), avšak aj toto zákonné ustanovenie treba vykladať s prihliadnutím na rozsah preskúmovacej činnosti krajského súdu tak, že nie je namieste v konaní o sťažnosti rozširovať predmet konania nad rámec predmetu konania pred prvostupňovým súdom. Uvedený revízny princíp v spojení s už uvedenými skutočnosťami je takou okolnosťou, ktorá výrazne oslabuje reálnosť obmedzenia označených práv sťažovateľa v rámci napadnutého konania o osobnej slobode rozhodnutím krajského súdu s konkrétnym skutočným (uchopiteľným) dopadom na jeho základné práva.

25.5. V okolnostiach sťažovateľovej veci je v neposlednom rade zároveň zásadnou tá skutočnosť, že krajský súd (napriek absencii vyjadrenia sťažovateľa k predmetnému odôvodneniu sťažnosti prokurátora) sťažovateľa nevzal aj do tzv. kolúznejskej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku (čoho sa prokurátor domáhal predmetnou sťažnosťou proti napadnutému uzneseniu okresného súdu) a sťažnosť prokurátora proti napadnutému uzneseniu okresného súdu ako nedôvodnú zamietol.

25.6. Ďalšou okolnosťou, na ktorú ústavný súd v predmetnej veci prihliadol, bola skutočnosť, že napadnutý postup krajského súdu nie je možné hodnotiť ako taký, ktorý by bol v rozpore so znením, zmyslom alebo účelom relevantných ustanovení Trestného poriadku. Ani sám sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nekonkretizoval ustanovenie Trestného poriadku, ktoré by krajský súd napadnutým postupom zjavne porušil alebo neprípustne „obišiel“. Je pritom zjavné a korešpondujúce so stabilnou rozhodovacou činnosťou ústavného súdu, že platná a účinná zákonná úprava kladie pri rozhodnutiach o väzbe ústavne akceptovateľný dôraz na čo najrýchlejšie prejednanie väzobnej veci.

25.7. Jednotlivé už uvedené relevantné konkrétne okolnosti preskúmvanej veci, na ktoré je v zmysle svojej judikatúry ústavný súd v každom jednotlivom prípade povinný pri svojom rozhodovaní prihliadať, sú tými okolnosťami, ktoré vo svojom súhrne napokon ústavný súd viedli k prijatiu záveru, že sťažovateľom namietaná nemožnosť vyjadriť sa k predmetnému odôvodneniu sťažnosti prokurátora proti napadnutému uzneseniu okresného súdu nepredstavuje skutočnosť, ktorá by v materiálnom poňatí ochrany základného práva na osobnú slobodu dostatočne odôvodňovala záver o odopretí označených práv sťažovateľa.

26. Ústavný súd na základe uvedených skutočností a dôvodov, ako aj s prihliadnutím na svoju judikatúru, podľa ktorej možno za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie, pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie jeho označených práv napadnutým postupom a uznesením krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom ústavu na výkon väzby:

27. Pokiaľ ide o sťažovateľom napadnutý postup ústavu na výkon väzby pri jeho zaradení do tzv. kolúznej väzby, ústavný súd pripomína princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého môže ústavný súd konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať jeho ústavnou sťažnosťou, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom, resp. iným orgánom verejnej moci prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Zmysel a účel uvedeného princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity ochrany ústavnosti ústavným súdom podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (obdobne pozri sp. zn. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 137/2019).

28. Ústavný súd v tomto kontexte poukazuje predovšetkým na § 18 ods. 1 písm. a) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“), podľa ktorého prokurátor dozerá na to, aby v celách policajného zaistenia, v zariadeniach, v ktorých sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, ochranné liečenie, ochranná výchova alebo detencia, boli držané alebo umiestnené osoby len na základe rozhodnutia súdu alebo iného oprávneného štátneho orgánu a aby sa v týchto miestach dodržiavali zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy. Ústavný súd poukazuje na § 59 zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave na výkon väzby vykonáva prokurátor podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon o prokuratúre. Prokurátorský dozor sa v zmysle uvedenej právnej úpravy vykonáva prostredníctvom oprávnenia prokurátora vstupovať do miest, kde sa vykonáva väzba, v akomkoľvek čase s tým, že prokurátor musí mať prístup do všetkých priestorov. Navyše má právo nazerať do dokladov, ktoré súvisia s výkonom väzby. S obvinenými môže hovoriť aj bez prítomnosti tretích osôb. Môže preverovať rozhodnutia a opatrenia orgánov vykonávajúcich správu zariadení ústavu a priestorov ústavu zodpovedajúcu zákonom a ostatným všeobecne záväzným právnym predpisom. Má oprávnenie požadovať od zamestnancov vykonávajúcich správu miest ústavu a ich priestorov potrebné vysvetlenia, predloženie spisov a rozhodnutí týkajúcich sa pozbavenia alebo obmedzenia osobnej slobody obvinených vo väzbe.

29. V neposlednom rade tiež odkazuje ústavný súd na prvotný prostriedok nápravy, ktorý obvineným osobám nachádzajúcim sa vo väzbe poskytuje právna úprava, a to na § 65da a nasledujúce zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o Zbore väzenskej a justičnej stráže“), ktoré upravujú systém podávania sťažnosti podliehajúci kontrole zo strany Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže a Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

30. Z uvedeného tak jasne vyplýva, že orgánmi verejnej moci, ktoré sú v zmysle relevantnej právnej úpravy primárne kompetentné (a zároveň spôsobilé vzhľadom na ich oprávnenia) zaoberať sa tvrdeniami sťažovateľa o nezákonnom zaradení do tzv. kolúznej väzby a preveriť ich opodstatnenosť, sú príslušné zložky Zboru väzenskej a justičnej stráže a Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky v zmysle zákona o Zbore väzenskej a justičnej stráže a príslušný prokurátor v zmysle zákona o prokuratúre. Tým nie je dotknutá možnosť sťažovateľa uplatniť nárok na náhradu potenciálnej majetkovej a nemajetkovej ujmy prostredníctvom prostriedkov civilnoprávnej ochrany (m. m. II. ÚS 425/2021).

31. Vychádzajúc zo všetkých uvedených čiastkových záverov, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie jeho označených práv napadnutým postupom ústavu na výkon väzby vyhodnotil ako neprípustnú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde odmietol.

32. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júla 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu